

τέχνη τους, όπως την ξέρανε οι άνθρωποι 'στόν καιρό του Νόε, δεν μπορεί να κερδίσει καμιά φορά εκείνα που κερδίζει ένας ζευγάς κι' ένας σιδερέσι που ξέρουμε γραμμάτια, και με τα γραμμάτια μαθαίνουν εκείνα που χρειάζονται για την τέχνη τους, και την κάνουν όπως πρέπει. Στην 'Ελβετία τα μέρη που εργάζονται είναι πολύ λίγα από εκείνα που έχει για εργασία η Γαλλία, όπως το μαρτυρεί ο κ. Κ. Μητσόπουλος. ('Ακρόπολη 19 του Φλεβάρη 1902.) Μά η Θεσσαλία με όλη την Ελλάδα μαζί δεν είχε τίποτα κοντά στην 'Ελβετία. Πώς γίνεται τώρα αυτό; Νά πως γίνεται. Στην 'Ελβετία, όπως και σ' όλη την Ερώπη, δεν έχουνε καθαρώνισα, μήτε κάνουνε δέκα και δεκαπέντε χρόνια 'στό σκολειό για να μάθουνε γλώσσα, μήτε βγαίνουνε κατόπιν απ' το σκολειό δίχως να μάθουνε μαζί με τη γλώσσά τους και πολλά πράγματα ακόμα.

Γι' αυτό η 'Ελβετία έχει πληθυσμό 2,934, 000 ψυχές, και το εμπόριό της που γίνεται με το εξωτερικό, εκείνα δηλαδή που βγάζει κι' εκείνα που πέρνει απ' έξω είναι 1, 947 εκατομμύρια πράγματα χροσά, όπως το μαρτυρεί ο κ. Κ. Μητσόπουλος. ('Ακρόπολη 22 του Φλεβάρη 1902.)

Και η Ελλάδα που έχει πληθυσμό 2,434,000 ψυχές, κάνει εμπόριο 234 εκατομμύρια χάρτινες δραχμές, δηλαδή 158 εκατομμύρια άπ'όπου κάτω πράγματα χροσά.

Το εμπόριο πάλι που κάνει η Δανία είναι 1,201 εκατομμύρια χροσά πράγματα, ο πληθυσμός της είναι 2,465,000 ψυχές και όλος ο τόπος της δεν είναι παρά 39 738 χιλ., ενώ η 'Ελλάδα έχει τόπο 64,679 χιλ.

Το εμπόριο που κάνει το Βέλγιο είναι 4,139 εκατομμ. φρ. χροσά, ο τόπος του είναι 29, 456 τετραγ. χιλ. κι' έχει πληθυσμό 6,815 000 ψυχές.

Η 'Ολλανδία πάλι έχει εμπόριο 7,787 εκατομμ. πράγματα, πληθυσμό 5,180,00 ψυχές και τόπο 33,000 χιλ. ('Οι' αυτά τα μαρτυρεί ο κ. Κ. Μητσόπουλος; καθηγητής στο Εθνικό μας πανεπιστήμιο. ('Ακρόπολη 19 του Φλεβάρη 1902.)

Η Νορβηγία πάλι έχει εμπόριο 421 εκατομμ. που είναι τόπος πολύ γρωχός και αν ήταν' έτσι οι δικοί μας οι 'Ελληνες με την καθαρεύουσα και την ιμαθεία τους μαζί, δε θα μπορούσανε να έχουν μήτε 421 χιλ. πράγματα εμπόριο. ('Ακρόπολη 23 του Φλεβάρη 1902.)

Το Βέλγιο ένα στρέμμα βγάζει 250 οκάδες σιτάρι και στην 'Ελλάδα μόνο 60 οκάδες δηλαδή 1 φοράς λιγότερο, όπως το μαρτυρεί ο κ. Μητσόπουλος στην ίδια εφημερίδα.

Τώρα γιατί στην Ερώπη προσδίδουν οι άνθρωποι κι' έμας όλοι μας δέρο' ήρωόμας; Νά τι λέγει ο ίδιος κ. Μητσόπουλος με δικά του λόγια, για να μη μάς πη κανέναν πως τον παρεξηγήσαμε' έμεις. «Η πρόοδος εν 'Ελλάδι δεν υπήρξε ανάλογος προς τον φυσικόν της χώρας πλούτον και την εποχην κα' ήν ζώμεν, ή δ' ή λυσι εξικοιούθει διατελών εν α-πολύτῃ ἀμαθείᾳ τῶν στοιχειωδῶν γνώσεων δια-φόρων πλουτοπαραγωγικῶν κλάδων καὶ καλλιερ-γοῦ τὴν γῆν ἀμαθῶς, ὥς ἐδιδάχθη παρὰ τῶν ἀμαθῶν γονέων του.» ('Ακρόπολη 27 του Φλεβάρη 1902.)

Και τι πρέπει να γίνει πάλι για να διορθωθεί κι' σ' εμάς αυτό το κακό, μάς το λέγει ο ίδιος καθηγητής, και να τι λέγει με δικά του πάλι λόγια. «'Αλλά διὰ νὰ γίνῃ τοῦτο πρέπει νὰ ἐργασθῇ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, διότι αὐτὸ μόνον δύναται νὰ διδάσκῃ τὰ τέκνα τοῦ λαοῦ.» ('Ακρόπολη 24 του Φλεβάρη 1902.) Κι' άλλου πάλι. «Μόνον τὸ σχο-

λεῖον ἔχον ἐπικουρὸν τὸν γεωργικὸν σταθμὸν, θὰ καταστήσῃ κοινὰς παρὰ τῇ λαῷ τὰς προόδους τῆς γεωπονίας καὶ θὰ κατασκευάσῃ προλήψεις ἀπρη-χαιομένων. Ἄλλως οἱ ὄλγοι γεωπόνοι θὰ φαίνον-ται αὐτῷ ὡς μυστήρια, ἐπορράνται, ὧν ἡ διδασκαλία θὰ εἴνε αὐτῷ ἀνατέλῃς καὶ ἀπίστευτος. Αὐτοὶ

οἱ γεωπόνοι ὁμολογοῦσι τί ὑπέστησαν, ὅπως πεί-σωναι τοὺς ἀμπελοκλήμονας νὰ ποιῶσι χρῆσιν ραν-τίσματος διὰ χαλκάνθης. Ἐπὶ περὶ νὰ ἐπέλθῃ ἡ τε-λεία καταστροφὴ τοῦ 1900 διὰ νὰ πεισθῶσιν.»

(Ἀκολουθεῖ)

ΦΡ ΝΙΤΣΕ

"ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑΣ,

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΤΟΥ κ. ΠΑΥΛΟΥ ΓΝΕΪΤΟΥ

(Συνέχεια από τὸ 53 φύλλο)

Τὸ παιδί με τὸν καθρέφτη.

Ἦδὼ ὁ Ζαρατούστρας ξαναγύρισε πίσω 'ς τὸ βουνό και 'ς τὴν μοναξιά του καλοῦστού του, και μα-κρὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, προσμένοντας, σὰν ένας γεωργὸς ποὺ ἔχει σπείρει τὸν σπόρον του. Μὰ ἡ ψυχὴ του ἦσαν γεμάτη ἀνυπομονή και λαχτάρα γιὰ κίλους π' ἀγαπᾶσε, διότι εἶχε ἀκούει πολλὰ νὰ τοῦς δῶσι. Αὐτὸ δηλ. εἶνε τὸ πῶς δίσκοιο, νὰ κλείσῃς ἀπ' ἀγάπη τὸ χέρι τ' ἀνιχνῶ και σὰν δι-ορητὴς νὰ φυλάξῃς τὴν ντροπὴν.

Ἦτσι ἐδιδάσκων 'ς τὸν ἐρημίτη γεγγάρια και χρόνια. Ἦ σοφία του ὅμως ἐπλεόναζε και τοῦφερε πόνους ἡ πλὴθώρα της.

Μιὰν Ἀγνήν εἶχε ἐκνήσει πρὶν ἀπὸ τὰ χαρά-ματα, ἐσκέπτονταν πολλὴν ὥραν στὸ στρώμα του. «Γιατί νὰ τρομάξω ἔτσι μετ' 'ς τὸν ὄνειρόν μου, και νὰ ζυγνήσω; Δὲν μπᾶνε μέσα ἐνὰ παιδί ποὺ βαστοῦσε ἐνὰ καθρέφτη;

«Ὁ Ζαρατούστα — μ' ὅσην τὸ παιδί — Κυ-τάξου μέσα στὸν καθρέφτη!»

Μὰ σὰν ἐκτύξα τὸν καθρέφτη, ἐμπῆξα μιὰ φωνή, και ἡ καρδιά μου ἐσειόθηκε ὅλη διὰτὶ δὲν εἶδα μέσα τὸν ἑαυτόν μου. Ἦνός διαδόλου μού-τσουνο και περιγέλοι εἶδα.

Ἀλήθεια, καταλαβαίνω τώρα τοῦ ὄνειρόν μου τὸ νόημα και τὴν ἐξηγήσῃ του. Ἦ διδασκαλία μου τρέχει κίνδυνον, ἡ ἀρεθὴ θέλει σιτάρει νὰ τὴν λέν!

Ἦ ἔχθροι μου γέννηκάν δυνατοὶ και μού ἀσχί-μηναν τὴν ζωγραφίᾳ τῆς διδασκαλίας μου, τόσο, ποὺ οἱ ἀγαπημένοι μου πρέπει νὰ τῶχουν γιὰ ντροπὴ τὰ δῶρα ποὺ τοὺς ἔκαμα.

Πᾶνε γιὰ με οἱ φίλοι μου, χάθηκαν. Ἦρθε ἡ ὥρα, νὰ βγῶ νὰ ζήτῳ τοὺς χαμένους μου!»

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια τινάχθηκε ὁ Ζαρατούστρας ἐπάνω, μὰ ὄχι σὰν κανέναν ποὺ ἀπὸ φόβου τοῦ πιά-στηκε ἡ ἀναπνοή του και γυρεύει ἀέρα, ἀλλὰ σὰν ένας προφήτης και ποιητής, ποὺ τὸν κρατεῖ ὁ οἶ-στρος. Μὲ θαυμασμὸν τὸν κύταζαν πρὸς τὸ μέρος του ὁ ἀέτος του και τὸ φεῖδι του, γιατί ἐκεῖ καθό-τανε μιὰ μέλλουσα εὐτυχία σὰν ἐνὰ γλυκοῦράκι ἐπὶ πρῶτον τοῦ πᾶντος.

Τι μοῦ συνέβη, λοιπόν, ζῶα μου; εἶπεν ὁ Ζα-ρατούστρας. Δὲν ἔχω ἀλλάξει! Σὰν ἀνεμοστρόβι-λος μούρβει αὐτὴ ἡ εὐτυχία;

Τρελλὴ εἶνε ἡ εὐτυχία μου και τρέλλει; Θὰ μιλά. Εἶνε μικρὴ ἀκόμη. — Ἦχετε λίγη ὑπομονὴ μαζὺ τῆς!

Πληγωμένος εἶμαι ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν μου, ὅλοι δοοὶ πάσχουν νᾶνε γιὰτὸν μου!

Μπορὸ νὰ ξανακαταβῶ στοὺς φίλους μου κα-θὼς και στοὺς ἐχθρούς μου! Ὁ Ζαρατούστρας μπό-

ρεῖ και πάλι νὰ μιλά και νὰ διορίζῃ, και τοὺς ἡ γαπημένους του πολλὰ καλὰ νὰ κήρῃ.

Ἦ ἀνυπόμονη Ἀγάπη μου τρέχει σὰν ἐνὰ ῥέμα, ἀπ' τοὺς γαρμένους στὴν ὄδωσιν, ἀπ' τὰ ψηλὰ ἐπὶ βάθῃ. Ἀπ' τὰ σιωπηλὰ βουνὰ κι' ἀπὸ τῆς τρικυ-μίας τοῦ πόνου, κυλάει ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ λειβάδι.

Πολὺν καιρὸ ἐκτύξα ἐπὶ μακρὰν με πόνου. Πολὺν καιρὸ ἐπὶ μοναξιά ἐξέμαθα νὰ σιωπῶ.

Στόμα ἔγεινα ὀλόκληρος, και βουητὸ ἔνός ρυα-κίου ποὺ πέρτει ἀπὸ τοὺς βράχους. Κἀτω θέλω νὰ γαρμήσω τοὺς λόγους μου ἐπὶ λειβάδι.

Κ' εἶπε τὸ ῥέμα τῆς Ἀγάπης μου ἀνήμεσα σ' ἀπάτητους νὰ τρέξῃ ὁρόμω. Πῶς εἰμπορεῖ ένας ποταμὸς στὸ ὕστερο τὸν ὁρμὸν νὰ μὴν εὐρὴ ποὺ πᾶει κατὰ τὴ θάλασσα!

Ἀληθινὰ μιὰ λίμνη ἔχω μέσα μου, ἐρημική, ποὺ ἀρκεῖ γιὰ τὸν ἑαυτὸ της. Ὅμως τὸ ῥέμα τῆς Ἀγά-πης μου μαζὺ τὴν παρασέρνει κάτω — στὴν θά-λασσαν!

Καινούργιους δρόμους περπατῶ, καινούργια λό-για λέω, κουράστηκα, σὰν ὅλους τοὺς δημιουργοὺς, ἀπ' τῆς παλῆς τῆς γλώσσας. Δὲν θέλω πᾶς τὸ πνεῦμά μου νὰ περπατῇ με μεταχειρισμένες πα-τοῦσες.

Παρὰ πολὺ ἀργὰ μιλά γιὰ μένα κάθε γλώσσα. — πηδῶ μες στὴν καρόττα σου ἐγώ, Γαρυμεία! Και θέλω και σὲ νὰ δώσω μιὰ κουρμπάτσι με τὴν Κακία μου!

Και σὰν κραυγὴ, και σὰν χαρὰς ξεφωρητό, θέλω ἐκεῖ πέρα νὰ διαβῶ ἐπὶ διάπλατα πελάγη, ὥς ὅτου τὰ νησιά νὰ βρῶ τὰ τρισευχισμένα, ποὺ κατοι-κοῦν οἱ φίλοι μου!

Και οἱ ἐχθροὶ μου ἀνήμεσά τους! Πῶς ἀγαπῶ τώρα καθένα, ποὺ μπορῶ μόνον νὰ τοῦ μιλῶ! Κι' αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ μου συντελοῦν ἐπὶν εὐτυχίᾳ μου.

Ἔτσι πᾶς τὴν διδάσκει κι' ὁ Ζαρατούστρας.

Μὴ — θέλεις — πλέον και Μὴ — ἐκτεμᾶν — πλέον και Μὴ — δημιουργεῖν — πλέον! Ἀχ, εἶθε ἡ μεγάλη τούτη κόουρα, ν' ἀνε μακρὰ ἀπὸ μένα!

Κι' ὅταν γυρεύω γνώση, αἰσθάνομαι μόνον τὴν ἐπιθυμίαν ποὺ ἔχει ἡ θέλησή μου νὰ γεννήσῃ και νὰ παραγάγῃ, καὶ ἂν μέσῳ ἐπὶν γνώση μου ὑ-πάρχει ἀθωότης, αὐτὸ συμβαίνει γιατί μέσα της ἔχει θέλησιν γιὰ παραγωγή.

Μακρὰ ἀπὸ Θεοῦ κι' ἀπὸ Θεοῦ ἡ θέλησιν αὐτὴ μ' ἔχει σῶσει. Τί θὰ εἶχε κανεὶς νὰ δημιουργήσῃ ἐὰν Θεοὶ — ὑπῆρχαν!

Μὰ ἡ ὀρεμὴ θέλησιν γιὰ νὰ δημιουργήσῃ με σπρώχνει πάντα ἀδίκαια ἐπάνω στοὺς ἀνθρώπους, σὰν τὸ σφυρὶ στὴν πέτρα.

Ἀχ, ἀνθρώποι, μέσα 'ς αὐτὴ τὴν πέτρα γιὰ με κοιμᾶται ἐνὰ ἀγαλμα. Τῶν ἀγαλμάτων μου τ'

γαλμα. Τί κρῖμα, νὰ κοιμᾶται μέσα στὴν ἀπελκ-
κτική καὶ τὴν σκληρὴ τὴν πέτρα!

Τώρα μὲ λύσσα τὸ σφυρὶ χτυπᾷ κατὰ τὴν φυλα-
κὴν του, καὶ τὰ κομμάτια πέτουντ' ἀπ' τὴν πέ-
τρα: τί μὲ μέλει;

Ἐγὼ θέλω νὰ τὸ τελειώσω· γιατί μοῦ ἔρθε
μιὰ σκιά· τὸ πῶς ἦσυχος κι' ἀνάλαρος σ' ἐμὲ μιὰ
μέρα ἔρθε!

Τοῦ ὑπερανθρώπου ἡ ὁμορφιά σὰν μιὰ σκιά μοῦ
ἔρθε! "Ἀχ, ἀδερφοί μου! Τί μὲ μέλει γιὰ τοὺς
θεοὺς!

Τάδε λέγει Ζαχαρούστρας.

Στὰ εὐτυχιώμενα νηοστά.

Τὰ σῦκα πέφτουν ἀπ' τὸ δέντρο, εἶνε καλὰ καὶ
ῥιμα, καὶ τὴν στιγμήν ποῦ πέφτουν ἐσφίγγεται ἡ
κόκκινή τους φλούδα. Εἶμαι ἀγριοδὸρι γιὰ ῥιμα
σῦκα.

"Ἔτσι, σὰν σῦκα πέφτουνε, φίλοι μου, σὲ σὰς τὰ
λόγια μου, ρουφᾶτε τὸν χυμὸ τους καὶ τὴν γλυκεῖά
τὴν σάρκα τους! Φθινόπωρο εἶνε γύρω μας ὁ οὐρα-
νὸς κι' ἀπομεσήμερο.

Κυτᾶτε τί πληρομένη εἶνε γύρω μας! Εἶνε
ὁμορρα νῦνε κανεὶς στὴν ἀφθονία κι' ἀπ' ἐκεῖ νὰ
ρίχνῃ ξὼς τὸ βλέμμα του σὲ μακρινὰ πελάγη.

Ἐνὰ καιρὸ ἐλεγε ὁ Θεός, σὰν κύταλαν σὲ μα-
κρινὰ πελάγη, μὰ τότε ἐγὼ σὰς ἐμαθα νὰ λέτε:
"Γενεάνθρωπος.

Εἶνε εἶνε μιὰ εὐκασία, μὰ θέλω ἡ εὐκασία σας
νὰ μὴ πηγαίνει πρὸς μακρινὰ ἀπ' τὴν δημιουργικὴ
σας θέληση.

Μπορεῖτε σεις νὰ πλάσετε ἕνα θεόν; Λοιπὸν μὴ
μοῦ μιλάτε γιὰ ὅλους τοὺς θεοὺς. Πολλὰ καλὰ ἔρω-
ς μπορεῖτε, νὰ πλάσετε ἕνα ὑπεράνθρωπον.

Οἱ ἴδμε σεις ἔως ὅχι, ἀδελφοί μου! Μπορεῖτε
ὅμως νὰ μεταπλάσετε τὸν ἐαυτὸν σας σὲ γονιούς
καὶ προγεννητήρους τοῦ ὑπερανθρώπου; Καὶ αὐτὸ
εἶνε ἡ καλλίτερή σας δημιουργία.

Μιὰ εὐαγγελία εἶνε ὁ Θεός: μὰ θέλω ἡ εὐαγγελία
σας μέσα στοῦ νὰ τὰ σύνορα νῦνε περιωρισμένη.

Μπορεῖτε σεις νὰ σκεφθῆτε ἕνα Θεόν;—Μὰ αὐτὸ
νὰ σημαίνει γιὰ τὴν θέληση στὴν ἀλήθεια, ὅλα νὰ
μεταμορφωθῶν σὲ ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ σκεφθῇ
νὰ ἀισθάνεται, νὰ βλέπῃ! Αὐτὲς τῆς ἰδίας σας αἰ-
σθησὲς πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ σκεφθῆτε!

Κ' ἐκεῖνο πὺς ὠνομάσατε κόρη, ἔπρεπε πρώτῃ
ἀπὸ σὰς νὰ δημιουργηθῇ: τὸ Λυγικὸν σας, ἡ Βιζόνια
σας, ἡ Μέλισσά σας, ἡ Ἀγάπη σας, αὐτὰ νὰ εἶνε
ὁ κόσμος σας! Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, γιὰ τὴν εὐτυ-
χία σας, σεις ποῦ ζητᾶτε γνώση!

Καὶ πῶς; θὰ ὑποπέρνατε τὴν Ζωὴν χωρὶς αὐτὴ
τὴν ἐλπίδα, σεις ποῦ ζητᾶτε γνώση; Μήτε στὸ
ἀκατανόητο πρέπει νὰ καρφώνεσθε, μήτε στῆς ἀνοη-
σίας.

Μὰ θέλω ὅλη μου νὰ σὰς ἀνοιξῶ τὴν καρδιά,
φίλοι μου, ἐὰν ὑπάρχανε θεοί, πῶς θὰ νὰ τὸ ὑπέ-
φερνα κι' ἐγὼ νὰ μὴν εἶμ' ἕνας! Λοιπὸν δὲν ὑπάρ-
χουν θεοί.

Καλὰ ἔσυρα ἐγὼ τὸ συμπεράσμα: μὰ τότε αὐτὸ
σέρνει ἐμένα.

Μιὰ εὐαγγελία εἶν' ὁ Θεός, μὰ ποῖς μπορεῖ νὰ
πῇ ὅλα τὰ βίβαντα αὐτῆς τῆς εὐαγγελίας, χω-
ρὶς νὰ βρῇ τὸν θάνατον; Πρέπει κανεὶς νὰ πῇ
τὴν Πίστη ἀπὸ τὸν δημιουργὸν κι' ἀπ' τὸν ἀετὸ τοῦ
πέταγμα τοῦ σ' ἀπειρο;

Μιὰ σκέψη εἶνε ὁ Θεός, ποῦ κάθε ἴστω τὸ λιγὰ
καὶ κάθε ὀρθὸ τὸ γέρνει. Πῶς: "Ὁ χρόνος θάχε πε-
ράσει καὶ κάθε φθαρτὸ μόνον εἶνε φέμα;

Αὐτὰ νὰ σκέπτεται κανεὶς εἶνε μιὰ παραζάλη
καὶ μιὰ σκουτέρι· σὰν κόκκαλα ἀνθρώπου, καὶ στὸ

στομάχι ξερὰτὸ: ἀληθινὰ σκοτοδίνην ὀνομάζω, τέ-
τοιες εἰκασίες.

Κακὸ καὶ ἀπάνθρωπο ὀνομάζω τὴν διδασκαλίαν γιὰ
ἕνα "Ὁν μόνιμο, αἰώνιο, ἀκίνητο καὶ ἀφάρτο.

Κάθε ἀφάρτο—εἶν' ὁ μόνος ἐνὰ σύμβολο! Καὶ οἱ
ποιηταὶ ψεύδονται πάρα πολὺ.

Μὰ τὰ καλλίτερα σύμβολα πρέπει νὰ μᾶς λέν
γιὰ τὸν χρόνον καὶ γιὰ τὸ ἀποφασισμένον· πρέπει
νᾶνε ἕνας ὅμιλος καὶ μιὰ δικαιολογία τοῦ κάθε
φθαρτοῦ!

Δημιουργεῖν—εἶνε ἡ μεγάλη ἀπὸ τὸ πάθος λυ-
τρώση καὶ ξελαφρῶση τῆς Ζωῆς. Μὰ γιὰ νὰ γείνη ὁ
δημιουργός, χρειάζονται Μεταμορφώσεις πολλὰ καὶ
βίβαντα καὶ πόνοι.

Ναί, πρέπει πολλὰ νὰ βρισκεται μὲς στὴν Ζωὴν
σας νῦνα πικρὰ, ὅς ἐστις δημιουργοί. Λοιπὸν νὰ
εἰσθε οἱ ὑπερασπισταὶ καὶ οἱ δικαιολογηταὶ τοῦ κάθε
φθαρτοῦ.

Ὁ ἴδιος ὁ δημιουργός γιὰ νᾶνε τὸ παιδί, ποῦ
πρόκειται νὰ γεννηθῇ καινούργιο, πρέπει νὰ ὀλέθῃ
πρώτα αὐτὸς νὰ εἶνε ἡ λεγοῦσα κι' ὁ πόνος τῆς λε-
χοῦσας.

Ἀληθινὰ ἀνάμεσα σ' ἐκατὸ φυχεῖ, καὶ σ' ἐκατὸ
γεννόντου, καὶ κύνειες, ἐπὶ γαῖαν τὸν δρόμο μου,
κάποιους ἀποχαίρεται καὶ ξέρω τῆς ὑστερῆς στιγ-
μῆς τοῦ ἀποχαίρεται ποῦ τὴν καρδιά ραγίζει.

Μὰ ἐστὶ τὸ θέλει ἡ μοῖρά μου, ἡ δημιουργικὴ
Θέληση μου. "Π, νὰ σὰς τὸ πῶς καλλίτερα: Τέτοια
ἴσα ἴσα Μοῖρα—γυρεύει ἡ Μέλισσά μου. Μὰ πάντα
τὸ θέλουν μοῦ ἐρχεται ἐλευθερωτὴς μοῦ σὰν ἀγ-
γελος χαρὰς.

Ἐλευθερώνετε τὸ θέλιν: αὐτὸ ἡ ἀληθινὴ δι-
δασκαλία γιὰ τὴν θέληση καὶ τὴν Ἐλευθερίαν. Κι'
ἐν θέλῃ νὰ καθυλιχθῇ τ' ἀγριότερό μου ἄτι,
μὲ βοηθεῖ πάντα τὸ κοντάρι μου καλλίτερα γιὰ νὰ
καθαλιχθῇ: ποῦ πάντα εἶνε στὸ πῶς μοῦ πρόθυμος
ὑπηρετής.

Τὸ κοντάρι, ποῦ ρίχνω κατὰ πᾶν τοὺς ἐχ-
θρούς μου! Πῶς εὐχριστῶ γι' αὐτὸ τοῦ ἐχθροῦ
μου, ποῦ μπορᾷ ἐπὶ τέλους νὰ τοὺς τὸ ρίχνω!

Πάρω πολὺ ἀνυπόμονο ἦταν τὸ συνέφ' μου:
Ἀνάμεσα στῆς ἀτραπῆς τὰ γέλοια θέλω ἀνατρι-
χάσματα νὰ ρίξω ἀπὸ χαλὰς μέσα στὸ βάθος.

Φοβερὰ θὰ βῶσθ' ἐπὶ τῆς θέλῃς μου τότε: φοβερὰ
θὰ φρεσῇ τὴν τρικυμία μου κατὰ τὰ βουνά. Ἰσται
ἡ ξελαφρῶση.

Ἀληθινὰ σὰν τρικυμία ἐργάζεται ἡ εὐτυχία μου
καὶ ἡ ἐλευθερία μου. Μὰ οἱ ἐχθροί μου, πρέπει νὰ
πιστεύουν πῶς τὸ κακὸ λυσσομανᾷ πᾶν ἀπ' τὴ
κεφαλὴ τους.

Ναί, θὰ τρομάξετε καὶ σεις, φίλοι, ἀπὸ τὴν
ἄγρια μου σφαίρα· κι' ἔως μπροστὰ τῆς φύγετε καὶ
σεῖς μαζὺ μὲ τοὺς ἐχθρούς μου.

"Ἀχ, κρῖμα νὰ μὴν ξέρω μὲ τῆς φλογέρας τῶν
βουσκῶν νὰ πᾶς γυρίσω πίσω! "Ἀχ, νὰ μάθαινε πῶς
τρυφερὰ νὰ μούγγριζε ἡ Σοφία μου, τὸ θηλυκὸ λιο-
τάρι! Εἶνε πολλὰ ὅσα μάθαμε ὁ ἕνας ἀπ' τὸν
ἄλλον!

Πάνω σ' ἐρημικὰ βουνὰ γκαστρώθηκε ἡ ἄγρια
μου Σοφία, πᾶνον σὲ σκληρολίθαρα γέννησε τὸ μι-
κρὸ της, τὸ πῶς μικρὸ.

Καὶ τότε τρέχει σὰν τρελλὴ καὶ σὰν δαιμονι-
σμένη μὲς στὴν κατάξεση ἐρημο κι' ἀναζητᾷ τρυ-
φερά γιὰ ναυρὴ χορτάρια—ἡ γρηᾷ, ἡ ἄγρια μου
Σοφία!

Πάνω στὰ τρυφερά χορτάρια τῆς καρδιάς σας,
φίλοι μου, ἐπᾶναι στὴν Ἀγάπη σας ποδοῦσε τοῦ πῶς
ἀγαπημένου της κρεβάτι νὰ τοῦ στρώσῃ.

Τάδε λέγει Ζαχαρούστρας.

(ἀκολουθεῖ)

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΩΡΕΣ

Ἀπὸ τὸν Γενάρη κ' ἔδω δὲν πέρασε σχεδὸν μῆνας ποῦ
νὰ μὴν ἐκδόθῃ κ' ἕνα καινούργιο βιβλίο μὲ στίχους, λίγη
ἐλεῖψη νὰ πῶ, ποῦ νὰ μὴ ξεφυτρώσῃ κ' ἕνας καινούργιος
ποιητής, ἐν δὲν λησμονοῦσα τὰ τελευταῖα ποιητικὰ βι-
βλία ποῦ ἐρχίζον ἀπὸ τὸ Ἑλληνολατινικὸν Silentiū Dis-
solūtiō τοῦ κ. Σκίπη καὶ τελειώσων στοὺς αὐτισμούς
τοῦ κ. Βενετᾶ, τοῦ ὑποσχόμενου νὰ πῇ στὴν Πατρίδα,
ὅσα αἰὲν τῆς εἶπε ὁ Βαλαυρίτης.

Τὰ καινούργια βιβλία ἔβγαλαν καὶ καινούργιος κρι-
τικούς, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ περισσότερο θὰ εἴησιν, ὅς
καὶ τὰ βιβλία ποῦ τοὺς ἐχρησάμεσαν γιὰ τὸ κριτικὸν τοῦ
ντεμπούστριασμα. Δὲν ὅμως ἀπ' αὐτοὺς θὰ κατορθώσων,
νὰ καλαίσουν παληκαρία μὲ τὸν χρόνον: "Ὁ κ. Καμ-
πάνης, ποῦ μᾶς εἶπε τόσα φαῖδρά καὶ τόσα ἀθάνατα
πράγματα, γράφοντας τὸν πρόλογον τοῦ Scipitii Dis-
solūtiō καὶ κ. Ζητουνιάτης, ὁ λιγὺς τῶν Ἀστεινῶν
τραγουδιστῆς ποῦ μᾶς ἔφερε τώρα τελευταῖα ἀπὸ τὸ Πα-
ρίσι, δὲν ἀξιολογᾷται κριτικὰ ἐφ' ὅσον, τὴν πολυτιμή
φιλία τοῦ κ. Νᾶν Μωρεῖς καὶ μιὰν ἀγγελικὴν ἐπιείκειαν γιὰ
κάθε καινούργιο βιβλίο ποῦ ἐκδίδεται.

Ἀπὸ τὸ σφυρὶ σ' ἄμῃν ἐπιγράφει τὴν σειρά τῶν
κριτικῶν τοῦ δεκαπενθήμερου ὁ ἀγαπημένος μας κριτι-
κός, ἀλλ' ἡ ὀνομασία αὕτη εἶναι καὶ αὐστηρά καὶ ψεύ-
τικη. Κάλιο νὰ τὴν ἐπέγραφε "Ἀπὸ τῆς ροδολύχης
στὸ μέλι, ἀφ' οὗτο μέλιτος καὶ τόσο λαχάρειν εἶναι
ὁ κριτικὸς τοῦ.

Κάποιος ὀνόματε ἀποητικὴ ὑπερπαραγωγὴ τῆς
φρενῆς ποιητικῆς ἐκδοῦσας. Κι' ὁ χαρακτηρισμὸς ἀδικος
δὲν φαίνεται. Τῆς ἡ γρηᾷ, φαίνεται, νὰ πᾶν ὅλα τὰ
πρόδῃτα μας καλὰ. Καὶ τὰ στίχους καὶ ἡ σφαῖρα καὶ τὸ
σῦκα μπόλικα. Ἰσται ὅτι νὰ ὑπερπῶν καὶ τὰ ποιή-
ματα; Μήπως κι' αὐτὰ δὲν ἀποτελοῦν ἕνα εἶδος ἐχθι-
ρῶν προϊόντος, τὸ ὅποιον εἴμαστε καταδικασμένοι νὰ τὸ
ἐξοδεύωμεν ὅλο ἔδω, ἀφ' οὗτο ἀκόμη δὲν ἐρχομῶν νὰ τὸ
στελνοῦμε καὶ στὶς ἀγορὰς τῆς Ἑυρώπης;

Στὴν ὑπερπαραγωγὴ δὲν λογαριάζονται κι' ὅσα και-
νούργια ποιήματα δὲν ἐβγῆκαν ἀκόμη σὲ βιβλίο: Διὰ τὰ
τελευταῖα ποιήματα τοῦ κ. Πολέμη τὰ Ἀντιπαλαμνικά,
ἀφ' οὗ γράφονται μ' ἕνα τέτοιο τρόπο, ὅς νὰ δειχνοῦν
ποῦ ἔχουν σκοπὸ νὰ κουρελιάσουν τὴν ποιητὴν τοῦ κ. Πα-
λαμά—τὰ ποιήματα τοῦ κ. Ζωῖτοπούλου, ὁ ὅποιος μ'
ἀπλοκαρπία Κροῖστος προσφέρει στὸ Ἑλληνικὸν δημόσιον
ταχτικώματα δὲν ποιήματα τὴν ἡμέραν, ἕνα τὸ πρῶν κ'
ἕνα τ' ἀπογευμα κι' ὁ ὅποιος δειλινὸς πᾶς ἔχει τὸ κου-
ράγιον νὰ προστέρῃ καὶ τρεῖς, μετμεμερικά, καὶ τέταρτα.
μεταμεμενονίχτι, ἐν ἐκδοῦν μὲ τὸν καιρὸ μετμεμεμεμεμε
κι' ἡ μετμε
τοῦ κ. Μιχαήλ τοῦ ὑπερπῶντος—τοῦ κ. Παπαπύρου αἱ πεντακαταχίλιοι
μεσοκατάσταται "Ἀδουσι—καὶ τῶσαν ἄλλων ποιητῶν.
ποῦ ξεφυτρώσων καθε μέρη σὰν μανιτάρια.

Βιτυχισμένους καιροὺς ποῦ ἡ Μοῦσα ξεγυμνᾷται σι-
φανομένη μὲ ραπανάφυλλα στὸν ἴλισσόν.

Τὸ κακὸ ποῦ ἔπαθα! Ἐπιστὰ νὰ γράψω γιὰ τὸ και-
νούργιο βιβλίο τοῦ κ. Μαλακίστης καὶ λίγη ἐλεῖψη νὰ
κλέψω τὸ ἄρθρον μου καὶ νὰ τὸ ὑπογράψω, χωρὶς νὰ
γράψω οὐτε λέξι γι' αὐτό.

Καὶ δὲν ὄλανα ἀσχημα. Μόνον ἐστὶ θὰ ἐκέρχῃς τὴ
ὥρα τοῦ βιβλίου, τὸ γρηᾷ τοῦ ἐμπνεῖται καὶ μουσική, ποῦ
δεῖσθας καὶ τὸ ξεναδιάσθας καὶ δὲν τὸ πᾶν μέγα στί,
βιβλιοθήκη, ἀλλὰ τᾶρσας στὸ πειλὸν μου γραφεῖς ἀπὸ
νοῦ γιὰ νὰ τὸ διαβῶν καθε στιγμήν ποῦ νοιώθω τὴν ἄ-
νηκην νὰ διαβῶν κ' ἕνα δὲν στίχους τῆς προκοπῆς·
γιὰ νὰ μὴν ξεγνώσω, πῶς ὑπάρχει ποιητὴ ἀληθινὴν κο-
στὸν τόπον μας.

Μόνον ἐστὶ θὰ ἐκέρχῃς τὸ ὥρα τοῦ βιβλίου. Νὰ μὴν τι-
καρπῶν καθόλου, γράφοντας γιὰ τὴν φρενῆς ποιητικῆς
παραγωγὴν, ἀφ' οὗ καμμιὰ σφίξι μ' αὐτὴν δὲν ἔχει. Οὐδ'
ὁ κ. Καμπάνης θὰ τὸ κρίνῃ, οὐτε ὁ κ. Ζητουνιάτης ὅς
ἐνδοξαστῇ μ' αὐτό. Ἀν σμαθῇ τὸ ἐναντίον, ὅς ἔχω καθε
δικαίωμα νὰ τοὺς καταγγέλω καὶ τοὺς δὲν κριτικούς μας
ὅς ψεύτες: Τὸν πρῶτον, γιὰ τὸ μιλᾷν γιὰ βιβλίο
ποῦ καθόλου δὲν Πρωτεύει. Τὸν δεύτερον, γιὰ τὸ δὲν τοῦ
ἐπιτρέπεται νὰ ἐνδοξαστῇ μὲ στίχους τοῦ κ. Μαλακίστης.
ἀφ' οὗ ἐνδοξαστῇ καθε μὲ τῇ δραματικῇ τέχνῃ τοῦ κ.